

Politisk budgetvejledning for budget 2024

Dato 12-01-2023

Sagnr: 1-21-78-8-22

0. Indledning

Formålet med dette notat er at etablere de overordnede rammer for budgetlægningen for 2024 og overslagsår.

Side 1

Notatet indeholder i dette afsnit en overordnet beskrivelse af forløbet for budgetprocessen. Hernæst vil der være et afsnit, der beskriver nogle af de emner som det forventes, at budget 2024 vil berøre. Der vil herefter være en overordnet redegørelse for det økonomiske udgangspunkt for budget 2024 på sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde.

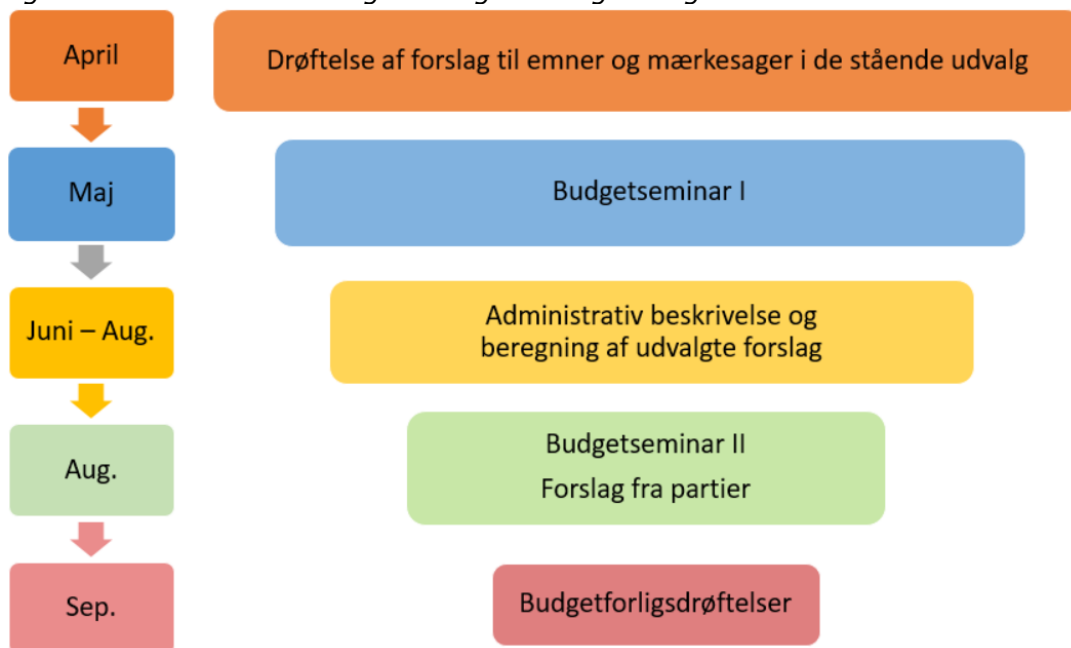
Efterfølgende vil der være en nærmere beskrivelse af budgetprocessen og de elementer der indgår heri. Endelig er der en tidsplan for den politiske behandling af budget 2024, hvoraf der fremgår dato, aktivitet og hvilket materiale der præsenteres.

Til sidst vil der være en tidsplan for inddragelsen af MED-systemet i budgetlægningsprocessen.

Overordnet beskrivelse af budgetprocessen og muligheden for at stille forslag til emner og mærkesager

Nedenfor er en figur, der skal illustrere, at budgetprocessen er tænkt som en tragt. Der er således tale om en proces, hvor der i starten vil være mulighed for forskellige forslag til emner og mærkesager der skal indgå i budgettet, men da det sandsynligvis ikke er muligt at prioritere alt, vil der være behov for at indsnævre antallet af forslag til emner og mærkesager.

Figur: Proces for behandling af budgetforslag i budget 2024

Processen for budgetlægningen starter med vedtagelsen af den politiske budgetvejledning 2024, indeværende notat, der er den samlede plan for den politiske behandling af budget 2024. Dernæst skal *de stående udvalg i april* indlede budgetprocessen med at drøfte budget 2024 på deres møder. Udvalget vil få mulighed for at drøfte budgettet og drøfte hvilke emner og mærkesager de finder nødvendige at bringe ind i budgetprocessen.

I april kendes det økonomiske udgangspunkt for budget 2024 endnu ikke, da det først er muligt at lave efter indgåelse af Økonomaftalen 2024, der forventes klar primo juni. Derfor kan det være vanskeligt for udvalgene at drøfte budget og forslag til emner og mærkesager til den videre budgetproces. Udvalgenes opgave i april er derfor at drøfte budget 2024 overordnet, samt hvilke emner og mærkesager udvalgene ser behov for at sætte fokus på i budgetprocessen. Det kan eksempelvis være, at udvalget ser ind i nogle specifikke udfordringer vedrørende det område som udvalget beskæftiger sig med, eller at udvalget ønsker fokus på emner, der ikke nødvendigvis tidligere er drøftet i udvalget.

I forbindelse med regionsrådets *Budgetseminar I i maj*, præsenterer udvalgsformændene de enkelte udvalgs forslag til emner og mærkesager i budget 2024 for regionsrådet.

Hvis nogle af de præsenterede forslag til emner og mærkesager skal belyses yderligere, vil dette ske i juni-august. På baggrund af Budgetseminar I laves en liste med de forslag til emner og mærkesager, de stående udvalg har præsenteret på budgetseminaret. Forretningsudvalget skal så på mødet i juni afgøre, hvorvidt et *forslag evt. skal belyses yderligere af administrationen*.

På *Budgetseminar II i august*, har regionsrådet mulighed for at drøfte budget 2024 med udgangspunkt i materialet til 1. behandlingen, der bl.a. indeholder budgetnotatet, hvoraf

forudsætningerne for økonomien i Region Midtjylland fremgår. På Budgetseminar II har partierne også mulighed for at stille forslag til emner og mærkesager.

Partierne i regionsrådet vil i slutningen af august hver især have *bilaterale møder* med regionsrådsformanden, hvor partiet har mulighed for at fremsætte forslag til prioritering i budgettet. Partierne vil ligeledes have mulighed for at fremstille forslag til prioritering i forbindelse med *budgetforligsdokumentationerne*.

1. Emner i budgetlægningen

Region Midtjylland står i de kommende år overfor store udfordringer på både sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde. I dette afsnit beskrives udfordringerne overordnet, da der i budget 2024 skal arbejdes med, hvordan udfordringerne løses.

Den styrende politiske ambition

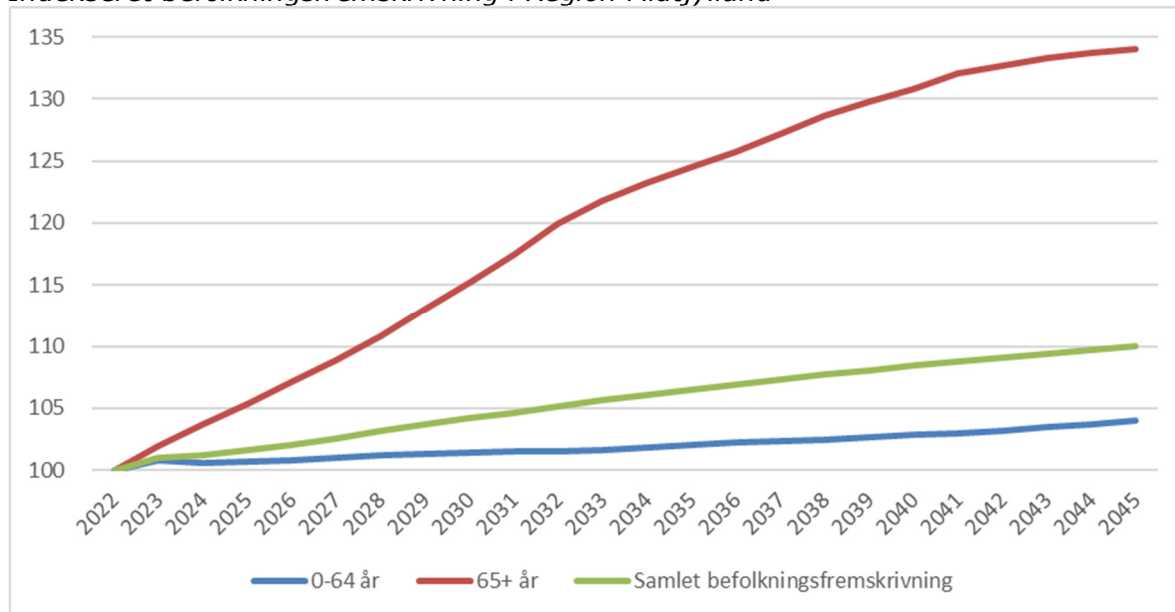
Regionsrådet har vedtaget den styrende politiske ambition, der skal sætte retning for, hvor regionen skal bevæge sig hen i løbet af valgperioden, og sætter fokus på problemer som det nuværende regionsråd ønsker at løse. De fire overordnede spor i den styrende politiske ambition er

- Personaleressourcer,
- Lighed i sundhed,
- Bæredygtighed og
- Psykiatri.

Personaleressourcer

En af de udfordringer, som regionsrådet har set ind i, og som der fortsat skal arbejdes intenst med fremadrettet, er udfordringerne relateret til personale, rekruttering og demografi. Med budget 2023 var der fokus på personaleressourcer, hvor der blandt andet blev udmøntet demografimidler til hospitalerne, som blandt andet kunne anvendes til indsatser vedrørende rekruttering, arbejdsmiljø og fastholdelse af personale, herunder kompetenceudvikling af medarbejdere og god introduktion af nyansatte. Dette fokus på personaleressourcer vil også være aktuelt i budget 2024, da der de kommende år fortsat vil være en stor befolkningstilvækst, og hvor andelen af borgere over 65 år vil vokse mere end andelen af borgere i alderen 0-64 år.

Indekseret befolkningsfremskrivning i Region Midtjylland

Kilde: Danmarks Statistik

Som det ses ovenfor, vil der komme flere borgere i Region Midtjylland, og personer over 65 år vil udgøre en større andel af befolkningen i Region Midtjylland. Frem mod 2045 forventes en befolkningstilvækst på 10 % i Region Midtjylland. Som det fremgår af figuren forventes en vækst på op i mod 35 % for aldersgruppen 65+, mens der for de 0-64 årige er tale om en vækst på ca. 4 %. Et stigende indbyggertal samt en voksende gennemsnitsalder i regionen medfører et større behov for behandling og dermed et større pres på hospitalerne.

Den større efterspørgsel efter sundhedsydelser medfører behov for transformation af sundhedsvæsenet, så regionen kan løse opgaverne med det personale der er til rådighed. Transformationen af sundhedsvæsenet er i proces, og der skal igangsættes en udvikling, som skal danne baggrund for nye måder at tilgå, de udfordringer samfundet og Region Midtjylland står overfor. Der vil blandt andet blive set på, hvordan man kan tilrettelægge tiden bedre for både patienter og personale.

En del af dette arbejde understøttes af digitalisering, hvor der skabes løsninger, så teknologien kan udføre opgaver, der før blev varetaget af mennesker. Derudover arbejdes der også med løsninger, hvor patienterne i højere grad inddrages, så de vil kunne klare mere selv, blandt andet ved hjælp af telemedicinske løsninger, der kan føre til færre ambulante besøg og medvirke til at frigøre personaleressourcer.

Der har de senere år været fokus på, at hospitalerne skulle tildeles demografimidler, så hospitalerne får midler til at løse de udfordringer demografien giver med flere og ældre patienter, samtidig med udfordringer ift. personaleressourcer. Det er derfor essentielt, at hospitalerne får demografimidler for at kunne imødekomme det stigende behandlingsbehov. En del af baggrunden for prioritering af demografimidlerne til hospitalerne er ligeledes at de enkelte hospitaler ikke nødvendigvis har de samme udfordringer. Demografimidlerne giver den enkelte hospitalsledelse mulighed for at imødegå de største udfordringer på netop deres

hospital. Hospitalerne står i en driftsmæssig svær situation, og selv med demografimidler vil det være nødvendigt med interne omprioriteringer.

Lighed i sundhed

Med fokus på lighed i sundhed, skal der arbejdes med at skabe sundere livsvilkår for dem der har svært ved at skabe det selv. Det kan blandt andet ske gennem en helhedsorienteret indsats, fx i forbindelse med indlæggelse på hospitalet. Sundere livsvilkår skabes også ved at styrke arbejdet med forebyggelse og tænke i samarbejder og partnerskaber, særligt med kommunerne, almen praksis og civilsamfundet, herunder foreningslivet. Herudover vil der prioriteres indsatser målrettet børn og unge fra udsatte familier.

Der skal også være fokus på, hvordan vi skaber et sundhedsvæsen, der er til at navigere i, for de der har svært ved det. I den forbindelse, skal der sikres kompetencer hos den sundhedsfaglige, som understøtter kommunikationen med patienten, således at patienten oplever at blive mødt i øjenhøjde. Der skal i højere grad være fokus på at tilpasse både skriftlig og mundtlig kommunikation til den enkelte patient, så den bliver målrettet og forståelig for patienten. For patienter i komplekse forløb skal der være særligt fokus på at understøtte sammenhæng i forløbet.

Hvis patienterne skal have mulighed for lige effekt af behandlingen, skal der laves differentierede tilbud ud fra viden om, at man for at behandle patienter ens, skal behandle dem forskelligt. Derudover skal patientens behandling og forløb tilrettelægges i samspil med patienten, så den enkelte får størst gavn af behandlingen.

Bæredygtighed

Endnu et fokuspunkt i den styrende politiske ambition er bæredygtighed. Arbejdet med bæredygtighed er forankret i Region Midtjyllands strategi for Bæredygtighed 2030. Målet er en reduktion af CO2 aftrykket med 67 % fra 2018 til 2030. Bæredygtighed har tre bundlinjer: den klima/miljømæssige, den sociale og arbejdsmiljømæssige og den økonomiske.

Der udarbejdes 2-årige handleplaner med tiltag, der skal arbejdes med for, at Region Midtjylland når videre med bæredygtigheden. Arbejdet med bæredygtighed er fordelt i fire spor:

- Cirkulær økonomi
- El, vand og varme
- Logistik, transport og mobilitet
- Social ansvarlighed

Der arbejdes lige nu med fokus på cirkulær økonomi, herunder implementering af affaldshåndtering, tekstiler, fødevarer, indkøb mm. Derudover er hospitalerne i gang med implementering af affaldssortering, cirkulær økonomi i form af mindre forbrug, det rette forbrug mm. Der arbejdes ligeledes med planlægning af udbygningen af ladestanderne til elbiler for at imødekomme lovgivningskrav.

Psykiatri

Psykiatrien er ligesom resten af sundhedsområdet udfordret i forhold til at kunne rekruttere og fastholde det nødvendige personale.

I budget 2023 blev der ud over Psykiatriens andel af demografimidler, afsat 30 mio. kr. til psykiatriområdet. Der er igangsat initiativer for de 30 mio. kr., men da initiativerne ikke har løst alle udfordringer i psykiatrien, vil det fortsat være et fokusområde i budget 2024. Midlerne der blev aftalt i forbindelse med budgetforlig 2023 er overordnet anvendt til at øge kvaliteten gennem:

- Mere personale på de psykiatriske afdelinger og en styrket indsats i forhold til de sværest syge patienter, herunder patienter med komorbiditet og selvmordstruede patienter,
- Indsatser i regi af "Robust Psykiatri", herunder transformationssporene "Attraktive arbejdspladser i sengeafsnit" og "Tid til kerneopgaven via fælles og ens anvendelse af Midt- EPJ"
- Realisering af Psykiatriens kommende forskningsstrategi, hvor visionen er, at Psykiatrien i Region Midtjylland bliver de bedste til at omsætte ny forskningsviden til praksis til gavn for patienter og pårørende.

Et stigende antal børn og unge kæmper i dag med psykisk sårbarhed og psykiske lidelser. Dette rammer både børnene, de unge og deres familier hårdt. Regionsrådet har et særligt fokus på dette, og et af temaerne i regionens styrende politiske ambition er således at forebygge psykiske lidelser, så færre børn og unge har behov for at komme ind i psykiatrien. Dette skal ske i samarbejde med kommunerne og praksissektoren. Derudover ønskes et øget fokus på forebyggende indsatser for børn af psykiatriske patienter, da man ved, at denne gruppe er i særlig risiko for selv at udvikle psykiske lidelser. Der arbejdes på, at det kommer til at indgå i regionens kommende psykiatriplan, der forventes klar medio 2023.

Der vil endvidere være fokus på en styrket tidlig indsats for nydiagnosticerede patienter med psykiske sygdomme med henblik på at lette sygdomsforløbet, så patienterne så vidt muligt kan bevare deres hverdagsliv og forblive i uddannelse/arbejde. Udbygning af denne indsats, vil også skulle indgå i arbejdet med den nye psykiatriplan.

Med demografimidlerne er der mulighed for at styrke Psykiatriens igangværende indsatser i regi af Psykiatriakademiet, herunder eksempelvis i forhold til terapeutisk efteruddannelse, specialisering og specialistuddannelse. Herudover forudsættes det, at en del af de midler, der er afsat til "Robust Psykiatri", også anvendes på uddannelse og kompetenceudvikling.

Nyt regeringsgrundlag

Medio december 2022 fremlagde den nye regering bestående af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne, deres regeringsgrundlag, hvori der er beskrevet ændringer, der vedrører regionerne. I dette afsnit, vil nogle af initiativerne blive nævnt. Der udestår fortsat afklaring om fordeling, og konkret implementering af initiativerne, og det er derfor endnu uvist præcist på hvilken måde det vil påvirke budgetlægningen af Region Midtjyllands budget 2024.

For at finansiere en del af initiativerne der igangsættes med det nye regeringsgrundlag, skal der i 2024 findes besparelser på samlet 1 mia. kr. på kommuner og regioners udgifter til administration, stigende til 3 mia. kr. i 2030.

På sundhedsområdet skal der gennemføres en akutplan for sundhedsvæsenet, der skal nedbringe ventelister. Regeringen vil prioritere 0,2 mia. kr. i 2022, 0,8 mia. kr. i 2023 og 1 mia. kr. i 2024 til akutplanen. Midlerne skal blandt andet anvendes til honorering af sundhedsfagligt personale, herunder til merarbejde, løntillæg og særlige midlertidige indsatser på sygehusene. Der skal fortsat være høj anvendelse af den private kapacitet til ventelisteafvikling under hensyntagen til, at der ikke sker en utilsigtet udhuling af bemanningen på de offentlige sygehuse. Udredningsretten på 30 dage fastholdes, mens behandlingsretten midlertidigt forlænges til 60 dage uagtet, at de mest syge patienter altid skal behandles først.

Regionsrådet vedtog på mødet d. 21. december 2022, at forretningsudvalget og regionsrådet på møderne i januar 2023 vil blive forelagt en sag om akutpakken.

Af regeringsgrundlaget fremgår det også, at der skal nedsættes en strukturkommission, der skal udarbejde et beslutningsgrundlag, der opstiller og belyser modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet, med henblik på at afrapportere i foråret 2024.

På det regionale udviklingsområde, sætter det nye regeringsgrundlag fokus på at øge udbygningen af vedvarende energi og omstilling væk fra fossil opvarmning. Herudover vil regeringen understøtte et sammenhængende Danmark gennem fokus på den kollektive trafik.

2. Det økonomiske udgangspunkt for budget 2024

Sundhedsområdet

I forbindelse med udarbejdelsen af budget 2023, blev der til 1. behandlingen udarbejdet et flerårsbudget. Flerårsbudgettet er en vurdering af de overordnede forventninger til ændringer i udgifter og indtægter i de kommende år på sundhedsområdet i Region Midtjylland.

Flerårsoversigten fra budget 2023 viser, at der de kommende budgetår forventes en strukturel ubalance. I 2024 forventes en ubalance på 64,3 mio. kr., svarende til 0,2 % af Region Midtjyllands nettodriftsramme. Ubalancen skyldes, at de forventede stigninger i demografimidler og bloktilskudsfordelingen er lavere end det vurderede behov for demografimidler til hospitalerne, udgiftsstigninger til medicin mv., samt allerede besluttede prioriteringer i de kommende år.

Hertil kommer øgede udgifter til Aftale om lægevagten i Region Midtjylland, der er indgået i starten af 2023. Lægevagtsaftalen medfører øgede udgifter til PLO (Praktiserende Lægers Organisation) til starttakst for besøgsvagter, der forventes at beløbe sig til ca. 11 mio. kr. årligt samt udgifter til øget assistance i lægevagten, der udgør ca. 2,5 mio. kr. årligt. Herudover overtager Region Midtjylland driften af lægevagten om natten, hvor der vil pågå et arbejde med at afklare præcist, hvordan denne opgave skal løses, hvorfor udgiften for dette ikke kendes endnu.

De forventede ubalancer er først aktuelle fra 2024 og frem, og dermed er der tid til at undersøge handlemuligheder og løsninger på problemstillingen. Udfordringen i 2024 forventes løst gennem justeringer inden for den eksisterende ramme, blandt andet gennem transformation og omprioriteringer.

Skiftet mod en mere normal økonomistyring vanskeliggøres yderligere af, at der i 2022 har været højinflations, der har presset regionens økonomi. En del af prisstigningen blev imødegået med pl-reguleringen i forbindelse med økonomiaftalen for 2023, men dækker ikke prisstigningerne fuldt ud. Regionen har dog haft mulighed for i 2022 delvist at kompensere hospitaler m.v. for de stigende energjudgifter. Der er usikkerhed om den fremtidige udvikling i prisniveauet, og reguleringen herfor.

Som ved tidligere år, er der en række budgetforudsætninger, der ikke kendes på dette tidspunkt. Dette drejer sig om demografimidler for 2024, der først kendes, når Økonomiaftalen mellem Regeringen og Danske Regioner er indgået primo juni 2023. Dernæst er der usikkerhed om udviklingen i de kriterier, der afgør bloktilskudsfordelingen og dermed hvor stor en andel af bloktilskuddet der tilfalder Region Midtjylland.

Endelig er der uklarhed om udviklingen i udgifterne på en række områder, herunder især udgifterne til hospitals- og tilskudsmedicin, den nye Aftale om lægevagten i Region Midtjylland samt stigningen i energipriser. På baggrund af økonomirapporteringerne pr. 31. marts og 31. maj 2023, udarbejdes økonomivurderinger for områderne og dette vil danne baggrund for nødvendige budgettilpasninger på områderne, som vil indgå i 1. behandlingen af budget 2024.

På den baggrund kan den økonomiske ramme for budget 2024 ikke fastlægges på nuværende tidspunkt, men først når økonomiaftalen for 2024 kendes.

Anlæg og investeringsplan

Region Midtjylland investerer hvert år et anseeligt beløb i bygninger, medicoteknisk udstyr og IT. Investeringsplanen anviser prioriteringen af disse anlægsinvesteringer i den kommende periode.

Investeringsplanen vedtages årligt for den kommende niårige periode. Således blev der i september 2022 vedtaget en investeringsplan for perioden 2023-2031. I forbindelse med budgetvedtagelsen for 2024 skal der vedtages en ny investeringsplan for perioden 2024-2032.

Anlægsrammen for 2024 fastlægges i forbindelse med økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner og kendes således ikke på nuværende tidspunkt. I 2023 blev anlægsrammen i økonomiaftalen reduceret i forhold til 2022-niveauet. Da anlægsrammen blandt andet anvendes som et finanspolitisk redskab af regeringen, gør de nuværende økonomiske forhold det vanskeligt at forudse størrelsen på anlægsrammen.

I 2022 har anlægsområdet været ramt af prisstigninger, der har vist sig større end det, der var forudsat i investeringsplanen. Prisstigningerne kan derfor medføre, at der enten skal findes besparelser i allerede vedtagne projekter, eller at en række vedtagne projekter må udskydes for at finde finansiering til de resterende projekter. Det skyldes, at anlægsrammerne historisk set ikke er blevet pl-reguleret.

Den 23. januar 2023 er der temadag for regionsrådet. På temadagen vil der blive givet en generel introduktion til anlægsområdet. Regionsrådet vil blandt andet blive præsenteret for, hvilke større projekter der er gennemført, hvilke projekter der i øjeblikket er i gang, samt hvilke projekter der planlægges igangsat i de kommende år. Der vil ligeledes være en drøftelse af kriterierne for prioritering.

Udvalget for bæredygtighed, teknologi og anlæg bliver ligeledes løbende inddraget i processen for udarbejdelse af Investeringsplan 2024–2032. Eksempelvis vil udvalget blive forelagt en række analyser på udvalgmødet den 13. april 2023. Analyserne blev besluttet foretaget i forbindelse med vedtagelsen af Investeringsplan 2023–2031 og vedrører blandt andet finansieringsmuligheder, scenarier for sengebehov, samt medicoteknisk udstyr og digitalisering. Regionsrådet vil også få forelagt disse analyser.

Da anlægsrammen for 2024 først forventes udmeldt i løbet af juni 2023, vil regionsrådet på budgetseminaret den 22. maj 2023 blive forelagt tre forskellige forslag til prioritering på anlægsområdet, som hver især tager udgangspunkt i forskellige niveauer for anlægsrammen. På budgetseminaret vedrørende Investeringsplan 2024–2032 den 28. august 2023, vil regionsrådet blive forelagt administrationens forslag til prioriteringer, som vil tage udgangspunkt i den faktiske anlægsramme for 2024.

Regional Udvikling

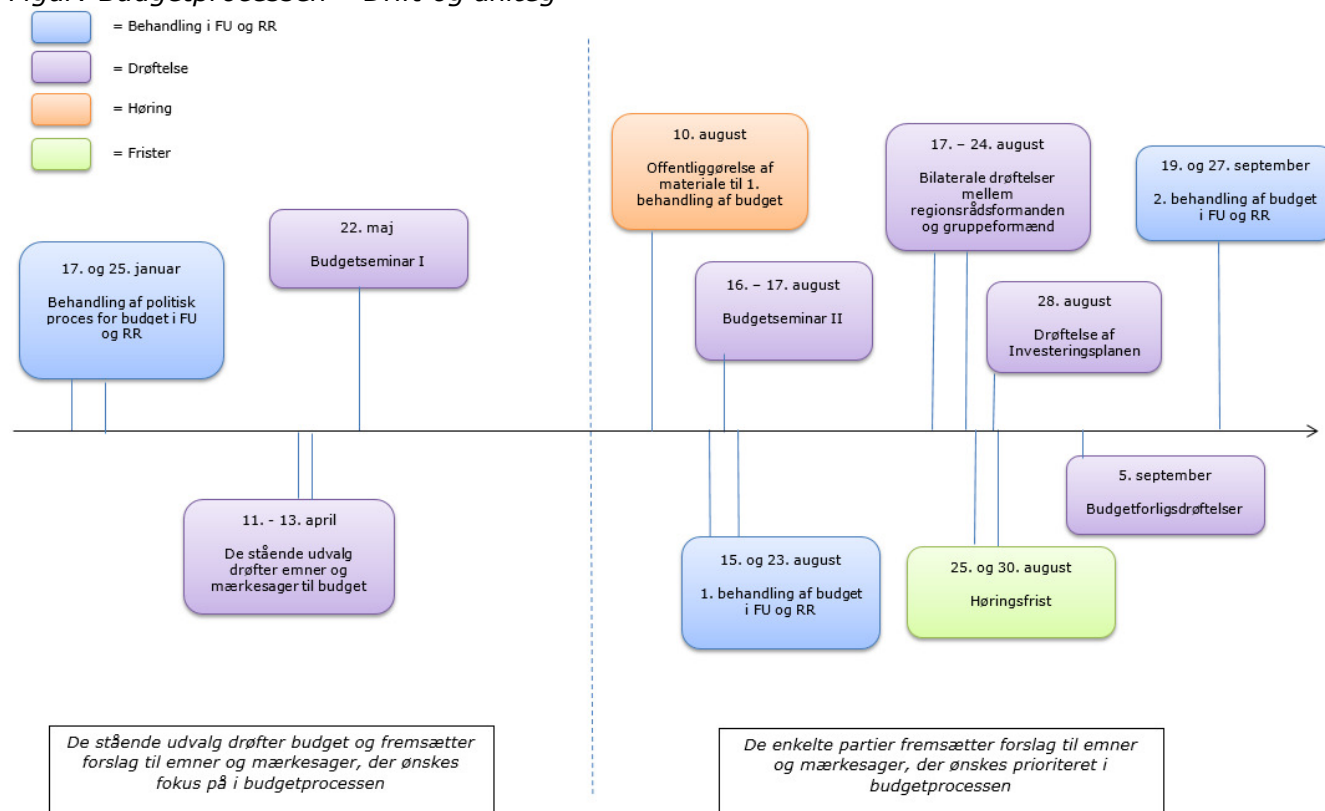
Det økonomiske udgangspunkt for området for Regional Udvikling vil i 2024 have fokus på arbejdet med og implementeringen af udviklingsstrategien.

Regional Udvikling vil fortsat have fokus på bæredygtige løsninger inden for det Regionale Udviklingsområde i 2024. Der vil herudover i 2024 være en stadig opmærksomhed på at få bragt økonomien i balance i den kollektive trafik og arbejdet med en ny normal efter årene med COVID-19 samt stigende udgifter til brændsel.

3. Nærmere beskrivelse af budgetprocessen

Nedenfor er en tidslinje med nogle af de centrale tidspunkter i budgetprocessen skitseret.

Figur: Budgetprocessen – Drift og anlæg

3.1 Første del af budgetprocessen - drøftelser i de stående udvalg og Budgetseminar I

I den første fase af budgetlægningen er der fokus på, at de stående udvalg skal drøfte budgettet med henblik på at have mulighed for at fremsætte forslag til emner og mærkesager, der ønskes medtaget i budgetprocessen. Det er ligeledes i denne del af budgetprocessen, at regionsrådet præsenteres for forudsætningerne for budgettet. Budgetprocessen indledes med, at den politiske budgetvejledning (indeværende notat) behandles og vedtages i januar, og i denne er det økonomiske udgangspunkt og budgetprocessen beskrevet.

På de stående udvalgs møder i april drøftes budget 2024 ud fra den styrende politiske ambition og de politiske strategier og temaer der fremgår heraf. Drøftelserne vil fokusere på, hvilke emner og mærkesager, der bør være hovedfokus i budgettet. De emner og mærkesager som udvalgene ønsker fokus på i budgetprocessen bringes videre til fremlæggelse for hele regionsrådet på Budgetseminar I i maj.

På Budgetseminar I i maj, vil der desuden blive præsenteret forventninger til det økonomiske udgangspunkt for det kommende budget. Forventningerne vil på det tidspunkt være behæftet med usikkerhed, da økonomiaftalen først forventes klar i starten af juni.

Det skal pointeres, at den endelige mulighed for at prioritere midler til de enkelte emner og mærkesager, afhænger af det økonomiske råderum Økonomiaftalen giver samt de nødvendige budgettilpasninger og hvad forligspartierne kan finde enighed om.

De nødvendige budgettilpasninger dækker områder, hvor der er behov for at regulere budgettet bl.a. på baggrund af vedtagne politiske økonomimodeller ved enten at sænke budgettet, så råderummet øges, eller ved at prioritere flere midler til området. I budgettilpasningerne ses også de eventuelle prioriteringer, som regionsrådet har foretaget i forbindelse med tidligere års budgetlægning og i løbet af året, som vil påvirke ind i næste års budget.

I forbindelse med budget 2024 skal der udarbejdes en Investeringsplan for 2024-2032. Investeringsplanen vil basere sig på de omfattende prioriteringer regionsrådet har besluttet i forbindelse med foregående års budgetter.

På Budgetseminar I i maj præsenteres regionsrådet for forudsætningerne for Investeringsplanen. Det være sig rammer, indmeldinger og udfordringer. Regionsrådet vil på denne baggrund drøfte løsningsscenerier for den videre budgetlægning af Investeringsplanen. Løsningsscenerierne vil tage udgangspunkt i prioriteringsmodellen, der blev vedtaget i forbindelse med Investeringsplan 2021-2029.

Når Økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner er indgået i juni, vil der kort herefter være et møde, hvor regionsrådet orienteres om Økonomiaftalen, og hvilken betydning den har for drifts- og anlægsbudgettet for Region Midtjylland.

3.2 Anden del af budgetprocessen - Økonomiaftalen, de økonomiske forudsætninger for budget 2024, Budgetseminar II samt forhandlinger

I anden fase af budgetprocessen er der fortsat fokus på emner og mærkesager til evt. prioritering i budgettet. Hvor det i første del af budgetprocessen var de stående udvalg, der drøftede og fremsatte forslag til emner og mærkesager, er det i anden del af budgetprocessen partierne der får mulighed for at uddybe forslagene fra udvalgene og komme med supplerende forslag.

Til 1. behandlingen af budgettet indgår budgetnotatet. Budgetnotatet vil indeholde afsnit om forudsætningerne for økonomien i Region Midtjylland. Forudsætningerne for økonomien afhænger blandt andet af Økonomiaftalen, bloktilskudsændringer og nødvendige budgettilpasninger. Dette vil vise, om der er økonomisk råderum til at fordele demografimidler og om der er råderum til politiske prioriteringer eller behov for omprioriteringer. Herudover vil der blandt andet være afsnit om anlægsbudget og flerårsbudget.

Materialet til 1. behandling af budget 2024 offentliggøres ved udsendelse af dagsorden til forretningsudvalget d. 10. august 2023. Materialet sendes samtidig til høringsparterne, som har mulighed for at afgive høringssvar inden budgetforligsdrøftelserne.

Såfremt der er råderum til politisk prioritering, vil de indledende drøftelser af prioriteringer finde sted på Budgetseminar II i august. Når der med materialet til 1. behandlingen er mere

vished om den økonomiske situation i budget 2024, vil der være mulighed for en kvalificeret drøftelse af de forslag til emner og mærkesager i budget 2024, der er blevet præsenteret og drøftet i budgetprocessen.

Materialet til 1. behandlingen udgør høringsmaterialet. I slutningen af august modtages høringssvar til 2. behandlingen af budgettet. Her har RMU (Regions MED-udvalget)-formandskabet en separat frist, så der er mulighed for at afgive et høringssvar på baggrund af høringssvarene fra HMU'erne (Hoved-MEDudvalg).

Inden budgetforligsdøftelserne er der bilaterale drøftelser mellem regionsrådsformanden og gruppeformændene. Det er især her, partierne har mulighed for at fremsætte forslag til emner og mærkesager, de ønsker prioriteret i budgettet. Der udarbejdes et notat med de forslag til emner og mærkesager, som de stående udvalg har drøftet på deres møder, og præsenteret på Budgetseminar I. Dette notat vil være det primære udgangspunkt for de bilaterale drøftelser.

På baggrund af de bilaterale drøftelser udarbejdes regionsrådsformandens forslag til budgetforlig, der udsendes til regionsrådet umiddelbart inden budgetforligsdøftelserne.

Budgetforligsdøftelserne kan tage udgangspunkt i materialet til 1. behandlingen samt kataloget med forslagene, der er drøftet i budgetprocessen.

På baggrund af budgetforliget udarbejdes materialet til 2. behandling af budgettet.

Det samlede budget og bilag herunder Investeringsplanen 2. behandles af regionsrådet d. 27. september 2023.

Investeringsplanen præsenteres og drøftes af regionsrådet på et selvstændigt møde d. 28. august 2023.

4. Tidsplan for budgetprocessen

I tabellen nedenfor er tidsplanen for den samlede politiske behandling af budget 2024.

Tidsplan for den politiske behandling af budget 2024

Dato i 2023	Politisk aktivitet	Materiale
17. og 25. januar	Forretningsudvalget og Regionsrådet behandler den politiske budgetvejledning for budget 2024	Politisk budgetvejledning, indeværende notat
23. januar	Temadag for regionsrådet med generel introduktion til anlægsområdet. Regionsrådet vil bl.a. blive præsenteret for, hvilke større projekter, der er gennemført, hvilke projekter der i øjeblikket er i gang samt hvile projekter, der planlægges igangsat i de kommende år	
11. – 13. april	Møder i de stående udvalg, hvor der prioriteres/drøftes emner og mærkesager til budget 2024, herunder også analyser ifbm. investeringsplanen	
8. maj	Oplæg på møde for Udvalget for bæredygtighed, teknologi og anlæg, med udgangspunkt i Økonomiforums drøftelser af forslag til prioriteringer ved tre forskellige anlægsrammer	
16. maj	Fællesmøde mellem RMU og forretningsudvalget	
22. maj kl. 9.30	Budgetseminar I <ul style="list-style-type: none">Økonomiske forudsætninger for budget 2024Investeringsplan 2024-2032	Præsentation af forventninger til økonomien, herunder udfordringer, prioriteringer og rammer for investeringsplan.
21. juni	Orientering af Regionsrådet om Økonomaftalen 2024	Økonomaftalen
28. juli	Frist for eventuel udtalelse/bemærkninger vedrørende budget 2024 fra RMU-medarbejdersiden til forretningsudvalget og regionsrådet forud for 1. behandling af budget 2024. Der vil være tale om overordnede udtalelser/bemærkninger, mens der forud for budgetforligsdrøftelserne fremsendes høringsvar, der forholder sig til det konkrete budgetudkast	
10. august	Budgetnotat med administrationens forslag til 1. behandling af budget samt 1. udkast til investeringsplan offentliggøres på	Budgetnotat, der er administrationens oplæg til 1. behandling af budgettet.

	forretningsudvalgets dagsorden og sendes samtidig til høringsparterne	
15. og 23. august	Forretningsudvalget og regionsrådet 1. behandler forslag til budget 2024	
16. august kl. 9.00 - 17. august kl. 12.00	Budgetseminar II, hvor regionsrådet drøfter forslag til prioriteringer på baggrund af materialet til 1. behandlingen	Budgetnotat, der vil vise, om der er økonomisk råderum til at fordele demografimidler og om der er råderum til politiske prioriteringer eller behov for omprioriteringer. Herudover vil der blandt andet være afsnit om anlægsbudget og flerårsbudget.
17. – 24. august	Bilaterale drøftelser mellem regionsrådsformanden og gruppeformænd	Der kan tages udgangspunkt i budgetnotatet samt notat med de forslag til emner og mærkesager, som de stående udvalg har drøftet på deres møder, og præsenteret på Budgetseminar I.
25. august Kl. 12.00	Frist for høringssvar fra HMU til 2. behandlingen + høringssvar fra evt. øvrige høringsparter	De samlede høringssvar sendes til regionsrådet hurtigst muligt efter høringsfristen, og offentliggøres på Region Midtjyllands hjemmeside.
28. august kl. 9.00 – 12.30	Præsentation og drøftelse af investeringsplan 2024-2032	
30. august Kl 12.00	Frist for supplerende høringssvar fra RMU med opsamling på høringssvar fra HMU	Høringssvaret fra RMU eftersendes til regionsrådet hurtigst muligt efter fristen
Primo september	Kontaktudvalget/Kommunekontaktrådet behandler fastsættelsen af det kommunale udviklingsbidrag på det regionale udviklingsområde	
5. september kl. 9.00	Budgetforligsdrøftelser	Udkast til budgetforlig
14. september	Materialet til 2. behandlingen af budgettet offentliggøres på dagsorden til Forretningsudvalget	Budgetbemærkninger inkl. budgetforlig samt høringssvar og investeringsplan
19. og 27. september	Forretningsudvalget og regionsrådet 2. behandler budget 2024	Budgetbemærkninger, der er materialet til 2. behandlingen

		samt Investeringsplan 2023-2032.
10. okt.	Møde mellem RMU og forretningsudvalget	

5. Tidsplan for dialog og inddragelse af MED-systemet

Sideløbende med den politiske behandling af budget 2024, vil regionens ledelse være i dialog med medarbejderne via MED-systemet. Det fastholdes, at RMU/RMU-formandskabet får mulighed for at afgive et høringssvar, efter de har haft lejlighed til at se HMU-høringssvarene. Der er derfor en særskilt frist for høringssvar fra RMU, der er sat et par dage efter fristen for høringssvar fra HMU og øvrige høringssparter.

Tidsplan for dialog og inddragelse af MED-systemet

Dato i 2023	Aktivitet
19. januar	Møde i RMU <ul style="list-style-type: none">• Proces vedr. medarbejderinddragelse i forbindelse med budget 2024
24. april	Møde i RMU. Orientering om status vedrørende budgetproces
16. maj	Fællesmøde mellem forretningsudvalget og RMU - bl.a. med en drøftelse af økonomien.
22. maj	Budgetseminar – RMU næstformænd inviteres til at deltage
19. juni	Møde i RMU. Orientering om status vedrørende budgetproces og økonomiforhandlinger
28. juli	Frist for eventuel udtalelse/bemærkninger vedrørende budget 2024 fra RMU-medarbejdersiden til forretningsudvalget og regionsrådet forud for 1. behandling af budget 2024. Der vil være tale om overordnede udtalelser/bemærkninger, mens der forud for budgetforligsdrøftelserne fremsendes høringssvar, der forholder sig til det konkrete budgetudkast
10. august	Forslag til budget 2024 (budgetnotat, der er materiale til regionsrådets 1. behandling) fremsendes til ledelsesområderne med henblik på drøftelse i HovedMED-udvalgene og eventuel afgivelse af høringssvar
24. - 25. august	RMU Døgnseminar. RMU drøfter forberedelsen af dialogen med forretningsudvalget 10. oktober
25. august kl. 12.00	Frist for høringssvar fra HMU til 2. behandlingen af budget 2024 + høringssvar fra evt. øvrige høringssparter
30. august kl. 12.00	Frist for supplerende høringssvar fra RMU/RMU-formandskabet efter de har haft lejlighed til at se høringssvar fra HMU
10. oktober	RMU afholder fællesmøde med forretningsudvalget om blandt andet det vedtagne budget 2024

Fristerne for høringssvar til budgettet er tilrettelagt således, at høringssvarene fra HMU og RMU kan indgå som input i budgetforligsdrøftelserne.

Som følge af placeringen af RMU-døgnseminaret i august, vil der ikke være indgået budgetforlig ved mødeafholdelsen hvor RMU skal forberede dialogen med forretningsudvalget.

Hvis ovenstående plan for budgetlægningen 2024 og inddragelse af RMU/HMU ændres, vil der hurtigst muligt blive udmeldt en opdateret plan for inddragelse af MED-systemet med henblik på at sikre deres inddragelse i processen.